

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.44.2023.RB
2660340.10247869.8237989
Warszawa, 13-06-2023

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na interpelację Pani Posel Magdaleny Łośko w sprawie rabunkowego gospodarowania zasobami leśnymi w regionie kujawsko-pomorskim, K9INT41484, przedstawiam poniższe informacje.

Użyte w pytaniach zawartych w interpelacji sformułowanie „wycinanie lasów” jest nieprecyzyjne (nie znajduje odzwierciedlenia w funkcjonującym w Polsce modelu leśnictwa) w zakresie uniemożliwiającym udzielenie jednoznacznej odpowiedzi, a więc również przekazania danych. Potoczne określenie „wycinanie lasu” nie oddaje charakteru prowadzonych w polskich lasach działań z zakresu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, a najbardziej odpowiada trwałemu wyłączeniu gruntów z produkcji leśnej (wylesieniu) w celu ich odmiennego użytkowania (np. pod inwestycje celu publicznego).

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672, z późn. zm.) Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (dalej: Lasy Państwowe) jest zobowiązane do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa. W ramach gospodarki leśnej prowadzi się działania polegające na ścinaniu drzew, jednakże bez zmiany przeznaczenia gruntów (tzn. z zachowaniem trwałości lasu). Należy jednak zaznaczyć, że drewno pozyskiwane jest w trybie kilkudziesięciu różnych zabiegów gospodarczych o różnym celu, zakresie, czy charakterze. W dużym uproszczeniu wyjaśniam, iż około 1/3 pozyskiwanego drewna pochodzi z tzw. cięć sanitarnych i pozyskania posuszu, tj. usuwania drzew porażonych przez owady, choroby grzybowe, uszkodzonych i martwych. To niestety stale narastająca wielkość, m.in. w efekcie niekorzystnego bilansu wód gruntowych. W ujęciu przestrzennym ścinane są pojedyncze drzewa, grupy i kępy drzew, a w przypadku zjawisk kłęskowych o rozległym charakterze drewno pozyskiwane jest z większych obszarów. Podobny rozmiar (1/3 pozyskiwanej masy drewna) pochodzi z cięć pielęgnacyjnych, czyli rozrzedzania

przestrzennej struktury młodych drzewostanów. Natomiast, praktyka użytkowania dojrzałych drzewostanów (pozostała 1/3 pozyskiwanego drewna) to kilkanaście różnych rodzajów tzw. rębni (zespołu czynności mającego na celu przemianę pokolenia drzewostanu). W tym zakresie wykonuje się również działania skutkujące powstaniem stosunkowo niewielkich, otwartych przestrzeni, gdy wynika to z uwarunkowań siedliskowych danego obszaru lasu i wymagań ekologicznych gatunków drzew wprowadzanych w składzie dostosowanym do lokalnych warunków (maksymalnie 6 ha, najczęściej zdecydowanie mniejszych 2-4 ha). Jednakże, przemianę generacyjną prowadzi się również przy pomocy bardziej złożonych rębni, trwających nawet kilkadziesiąt lat, gdy jednorazowo użytkowane są bardzo małe powierzchnie, grupy drzew, a nawet pojedyncze drzewa. Należy jednak pamiętać, że nawet grunt przejściowo pozbawiony drzewostanu nadal pozostaje gruntem leśnym. W takim miejscu leśnicy sadzą, bądź inicjują obsiew drzew, które stworzą kolejną generację drzewostanu. Przepisy wyżej wskazanej ustawy o *lasach* określają, że maksymalny czas na odnowienie to pięć lat. Z uwagi więc na trudności interpretacyjne pojęcia „wycinanie lasu” (co wskazano powyżej) nie jest możliwe precyzyjne udzielenie odpowiedzi na zadane w interpelacji pytania.

Jako wieloletni zarządca lasów Skarbu Państwa w Polsce, Lasy Państwowe doskonale zdają sobie sprawę z faktu, jak istotne jest zaspokajanie potrzeb społecznych (w tym utrzymanie w odpowiednim stanie infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe), przy jednoczesnym zachowaniu priorytetowego celu – zapewnienia trwałości lasów. Zadania te są realizowane równolegle. Gospodarkę leśną prowadzi się według zapisów planu urządzenia lasu. Dokument ten, sporządzany na okres 10 lat, zawiera opis i ocenę stanu lasu oraz określone na ich podstawie cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej. Projekt planu urządzenia lasu podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w ramach której przeprowadza się również konsultacje z udziałem społeczeństwa. Zabiegi wykonywane w ramach gospodarki leśnej nie są zatem następstwem doraźnej, indywidualnej decyzji zarządcy terenu, lecz działaniem poprzedzonym dokładną inwentaryzacją i oceną stanu lasu na terenie nadleśnictwa (wykonaną przez wyspecjalizowane i niezależne od Lasów Państwowych podmioty wykonawstwa urządzeniowego). W warunkach Polski nie może być więc mowy o „rabunkowym gospodarowaniu zasobami leśnymi”, czy „utracie zasobów” leśnych w lasach zarządzanych przez Lasy Państwowe. Sformułowania te, niezgodnie z prawdą, wskazują na brak umiaru, a nawet rozsądku w działaniach. Jest to bardzo krzywdzące z punktu widzenia organizacji Lasów Państwowych i osób, których celem jest dbałość o stan polskich lasów i zapewnienie trwałości funkcji pełnionych przez lasy. Tymczasem zmiana przeznaczenia gruntu leśnego w przypadku lasów będących własnością Skarbu Państwa dopuszczona jest jedynie w wyjątkowych sytuacjach, np. gdy ustawodawca lub uprawnione organy w drodze przepisów szczególnych nakazują wylesienie gruntu np. pod budowę autostrady.

Z obiektywnych danych wynika, jak odpowiedzialna jest polityka Państwa w zakresie gospodarowania lasami. Dzięki realizacji założeń trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej

gospodarki leśnej zasoby leśne w Polsce nie są w żaden sposób zagrożone, a składy gatunkowe kompleksów leśnych przebudowywane są w kierunku lasów bardziej zróżnicowanych i dzięki temu bardziej odpornych na zagrożenia biotyczne i abiotyczne. Gospodarkę leśną w naszym kraju prowadzi się na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a jej fundamentalnym założeniem jest zachowanie ciągłości wszystkich pełnionych przez lasy funkcji (obok szeregu funkcji ochronnych i społecznych jest to również produkcja ekologicznego i w warunkach Polski w pełni odnawialnego surowca, jakim jest drewno). Wobec powyższego, celem gospodarki leśnej prowadzonej m.in. przez Lasy Państwowe jest trwałość lasu, a istotą każdego rodzaju cięć rębnych – uzyskanie młodego pokolenia lasu.

Zastrzeżenia dotyczące prowadzonych przez Lasy Państwowe działań z zakresu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej mogą wynikać ze skoncentrowania uwagi wyłącznie na aspekcie pozyskiwania drewna w wybranej lokalizacji i jego doraźnych skutkach. Tymczasem efekty trwale zrównoważonej gospodarki należy rozpatrywać w odpowiedniej perspektywie czasowej i przestrzennej. Rozumiemy, że obraz jaki powstaje w lesie zaraz po przeprowadzonym zabiegu gospodarczym może budzić wątpliwości obserwatorów, jednakże ma on charakter krótkotrwały, a w szerszej perspektywie czasowej i przestrzennej służy zapewnieniu trwałości wszystkich funkcji, jakie las pełni dla społeczeństwa, w tym funkcji krajobrazowych.

Z poważaniem

Z up. Ministra

Edward Siarka
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów